

There are no translations available.

9-21 сентябри соли ҷорӣ Созмони амният ва ҳамкорӣ дар Аврупо нақша дорад, ки дар Варшава конфронси солона «Оид ба ҷораҳои татбиқшуда дар самти андозагирии инсонӣ»-ро доир намояд. Чун аъзонаи дерина интизор меравад, ки он аъзои ташкилоти террористӣ экстремистӣ Ҳизби нахзати исломӣ (ТТЭ ХНИ), ки аз ҷониби Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ карда шудааст, иштирок кунанд. Роҳбари он М. Кабирӣ, ки дар кофтуков қарор дорад, мехоҳад бо ширкати шахсии худ ташкилкунандагон ва меҳмонони ин конфронстро «хушнуд» созад ва аз таҷрибаи бузургии террористӣ худ дар доираи ин ҷорабинӣ ба чомеаи ҷаҳонӣ хикоя кунад.

Аҷиб ин аст, ки аз 57 давлати аъзои САҲА 13 кишвар инчунин ба сохторҳои дигари сиёсӣ ва ҳифзи ҳуқуқи байналмилалӣ (СМЗТ СХШ, МЗТ ИДМ, СААД, Интерпол) шомиланд, ки ҳизби мазкурро террористӣ ва экстремистӣ эътироф кардаанд. Маълумот дар бораи аъзои ТТЭ ХНИ, дар баробари ДИИШ, «Ал-Қоида», ҳаракати «Толибон» ва ғайраҳо тахти рақами 79 ба Феҳристи ягонаи созмонҳои террористӣ, ҷудоихоҳ ва экстремистӣ (<http://ecrats.org/ru/news/6910>), ки фаъолиятшон дар қаламрави давлатҳои узви СХШ (Қазоқистон, Чин, Қирғизистон, Россия, Тоҷикистон, Ўзбекистон, Ҳиндустон ва Покистон), бо масоҳати умумии 4,4 млн. км² ва беш аз 3,3 млрд. аҳоли, яъне фарогири қариб ними аҳолии сайёра (аз 7,6 млрд.), манъ аст, шомил карда шудааст. Роҳбари ТТЭ ХНИ М. Кабирӣ аз ҷумлаи се ҳазор нафар террористонест, ки ба Феҳристи ягонаи кофтукови СМЗТ СХШ шомил карда шудааст.

Дар асоси Қарори Қумитаи қотибони шӯроҳои амниятӣ Созмони Аҳдномаи амниятӣ дастаҷамъӣ (СААД), ки ба он Арманистон, Беларус, Қазоқистон, Қирғизистон, Россия ва Тоҷикистон шомиланд, ТТЭ ХНИ ба Феҳристи ягонаи ташкилотҳои дар қаламрави кишварҳои узви СААД террористӣ ва экстремистӣ эътирофшуда низ ворид карда шудааст. Феҳристро мақомоти салоҳиятдори онҳо хангоми амалиёти якҷояи мубориза бар зидди терроризм ва экстремизм ба инобат мегирад. Аз ин рӯ, Арманистон ва Беларус ба минтақаҳои дар боло зикршуда пайвастанд. Илова бар ин, ТТЭ ХНИ ба Маҳзани маълумоти умумии МЗТ ИДМ, ки ҳаёти васеъро (Беларус, Россия, Озарбойҷон, Арманистон, Қазоқистон, Қирғизистон, Молдавия, Тоҷикистон, Туркменистон, Ўзбекистон) дорост ва бо шарикони худ – Қумитаи зиддитеррористии ША СММ, Интерпол, СМЗТ СХШ, СААД, Қумитаи қоршиносон оид ба мубориза бо терроризми Шӯроӣ Аврупо (CODEXTER), гурӯҳи АвруОсиё барои мубориза бо қонунигардонии дароматҳои ҷиноӣ ва маблағгузориҳои терроризм ҳамгироии зич, инчунин

бо созмонҳои байналмилалӣ дар ИА, Исроил, Туркия, Эрон ва Арабистони Саудӣ ҳамкорӣ дорад, шомил карда шудааст. Яъне рӯйхати ҷуғрофии давлатҳо, ки дар каламравашон ҳизби зикршуда террористӣ ва будубоши аъзои он ғайрикунунӣ махсуб меёбад, аз ҳисоби Озарбойҷон, Молдова, Туркманистон ва кишварҳои хориҷии дури болозикр меафзояд.

Вазири давлатии қорҳои хориҷии Ҷумҳурии Хиндустон (узви СХШ) Мубашар Човид Акбар зимни суҳанронӣ дар Конфронси байналмилалӣ сатҳи баланд дар мавзӯи «Муқовимат бо терроризм ва ифротгароии ҳушунатомез», ки дар шаҳри Душанбе бо иштироки зиёда аз 400 нафар аз 48 кишвар ва 31 ташкилоти байналхалқӣ минтақавӣ, аз ҷумла намоёндагони САҲ доир шуд, нақши Тоҷикистонро дар муқориза бар зидди зухуроти терроризм баланд арзёбӣ намуд. Дипломати ҳиндӣ ТТЭ ХНИ-ро барои амнияти минтақа таҳдиди ҷиддӣ арзёбӣ намуд.

Моҳи августи соли қорӣ дар шаҳри Коҳира оид ба фаъолияти ташкилотҳои экстремистӣ террористӣ Ҳизби наҳзати исломӣ ва «Ихвон-ул-муслимин» таҳти унвони «Миср ва Тоҷикистон дар муқориза бар зидди ташкилотҳои террористӣ. Таҳқиқи муфассали фаъолияти «Ихвон-ул-муслимин» ва ташкилоти террористӣ экстремистӣ Ҳизби наҳзати исломӣ» Конфронси байналмилалӣ илмӣ-тадқиқотӣ баргузор гардид. Дар рафти конфронс шабоҳати ба ҳам наздики таърихи ташкилотҳои террористӣ номбаршуда, алоқамандӣ ва ягонагӣ дар кӯшишҳои онҳо барои ноором кардани вазъ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Миср зикр, инчунин дастгирии ин созмонҳои террористӣ аз Ҷумҳурии Ислонии Эрон исбот карда шуд.

Имрӯз ТТЭ ХНИ бо иштирок, маблағгузорӣ ва роҳбарии бевоситаи ҳадамоти махсуси Эрон фаъолиятҳои ҷиноиро дар каламрави Тоҷикистон идома медиҳад. Соли равон мақомоти ҳифзи ҳуқуқи ҷумҳурӣ аз ҳамлаи террористӣ дар минтақаи қойгиршавии Қойгоҳи низомии 201-и Россия дар Душанбе, ки онро мебоист 13 нафар аъзои аз ҷониби дастурдиҳандагони эронӣ омодагии диверсионидидаи ТТЭ ХНИ анҷом медоданд, пешгирӣ намуданд. 29 июли ҳамин сол аз ҷониби аъзои ХНИ дар муқобили сайёҳони хориҷӣ ҳамлаи даҳшатбори террористӣ анҷом дода шуд.

Таӣи як сола, ки аз рӯзи баргузори ҷунин конфронси қаблии САҲА сипарӣ гардид, дар ВАО як зумра маводҳо нашр ва якҷанд филмҳои ҳуҷҷатӣ («Решаҳои ноаён», «Теракт-1996», «Садокати разолатпуш», «Ҳиёнатқор Абу Усома Норақӣ-узви фаъоли ТТЭ ХНИ», «Бозгашт аз чаҳаннам» ва ғайраҳо) намоиш дода шуданд, ки дар онҳо иштирокдорон ва шохидони бевоситаи ҷиноятҳои ТТЭ ХНИ дар бораи қорҳои анҷомдодашон нақл карда, гуноҳи аъзои онро тасдиқ менамоянд. Ба назар мерасад, ки

САҲА ба ташкилоти тичоратӣ табдил ёфта ёфтааст. Акнун он аз рӯи субсидия (ёрии моддӣ) фаъолият мекунад. ТТЭ ХНИ дорои захираҳои кофӣ мебошад. Манбаъҳои ба ҳамагон маълуманд. Аз ин рӯ, фаъолони ин ташкилоти экстремистӣ террористӣ оромона дар конфронси САҲА сабти ном мешаванд.

Пештар, барои бо ташкилкунандагони чунин чорабиниҳо, ки САҲА мегузаронад, дар тамос шудан ва ҳамчун иштирокдорони онҳо номнавис гардидан бояд аз як зумра расмиёти катъӣ пешаки мегузаштанд. Номзадҳо чиддан интиҳоб, муҳокима ва арзёбӣ мешуданд. Иштирокдоронро дар ин вақт ҷо ба ҷо мекарданд ва бо «хароҷоти сафар» таъмин менамуданд. Якҷанд моҳ пеш аз огози конфронс шахси бонуфузи боэътимод (персона грата), ки ба мақоми САҲА мувофиқанд, даъватномаҳои шахсӣ мегирифтанд. Ва танҳо дар сурати тасдиқ гардидан суҳанронии пешниҳодкардаи онҳо ба рӯйхати маърузачиёни калидӣ ворид карда мешуданд. Чунин тартиби интиҳоб аккредитатсияи (бакайдгирии) рӯзноманигоронро низ дар бар мегирифт.

Холо вазъ дар САҲА, ки бар асоси принсипи «шаҳри бедарвоза» фаъолият мекунад, ба таври ҷиддӣ тағйир ёфтааст. Имконияти иштирок ва ҳатто суҳанронӣ карданро аз ин минбари баланди байналмилалӣ дилхоҳ хоҳишманд новобаста аз обрӯи эътибор, вазъи иҷтимоӣ, қонуншиканӣ ва даст доштани дар терроризм ҷинойт ба даст меорад.

Иштироки Тоҷикистон дар САҲА зарурати нигоҳ доштан ва таҳким бахшидани амниятро дар сатҳҳои миллӣ, минтақавӣ ва байналмилалӣ тақозо менамояд. Робитаҳои устувор ва рушди ҳамкории бо САҲА ба ҳадафҳо ва принципҳои сиёсати хориҷии пешгирифтаи Тоҷикистон мутобик ва ба манфиати таҳкими соҳибхирӣ, давлатдорӣ ва амнияти миллии он ҷавобгӯ буданд. Аммо то он даме, ки моҳи сентябри соли 2016 дар Варшава дар форуми САҲА аъзо ва тарафдорони ТТЭ ХНИ футболҳои бо ақсои роҳбаронашонро ба бар карда, ба ҷонибдорӣ онҳо ақсия ташкил карданд. Он гоҳ ниятҳои аслии САҲА, ки меъёрҳои қонунгузори мавҷуда ва созишномаҳои дар самти таъмини амният дар минтақа батавофукрасидаро дағалона поймол карда, бар ҳилофи қонвенсияҳо ва қарорҳои умумиэътироф амал мекунад, ошкор шуданд. Дар ҳоле, ки вазифаҳои зиддитеррористии ҶТ ва САҲА мувофиқа карда шуда, бояд дар ҳамкории зич бар асоси машварат бо мақомоти Тоҷикистон ҳангоми риояи қурраи қонунҳо ва қоидаҳои ин кишвар ҳал карда шаванд.

Мисолҳои зиёде фаъолияти таҳрибкоронаи САҲА дар давлатҳои алоҳидаи пасошӯравӣ ва маҷмӯи даргир маълуманд. Чанде пеш намоёнҳои САҲА дар қаламрави Россия, Беларус, Озарбойҷон ва дигар ҷумҳуриҳои ИДМ тамоман баста шуданд, зеро роҳбарияти онҳо зарурати фаъолияти САҲА-ро дар кишварҳои худ намебинанд ва намеҷаҳанд, ки

намояндагони «мустакил»-ро дар худ навозиш диҳанд.

Пас аз он ки ДИДХБ-и САҲА ба ҷаласаи худ дар Варшава ҷоннибдорони ТТЭ ХНИ-ро роҳ дод, паст бурдани ваколат ва макоми ин ташкилот - аз Бюро (Дафтар) то ба Намояндагии барномавӣ дар Тоҷикистон – тадбири конунӣ, ҷавобӣ ва мутаносиб буд. Хамин тариқ, фаъолияти ин ташкилоти байналмилалӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон маҳдуд гардида, идораҳои он дар рашт, Хучанд, Кургонтеппа, Кӯлоб ва Шахритус баста шуданд. Хамзамон, то ба ҳол ба САҲА ҳуқуқ дода шудааст, ки якҷанд лоиҳаро дар ҷумҳурӣ амалӣ намояд.

Яке аз бандҳои фаъолияти САҲА ин мубориза (на ҳамкорӣ!) бар зидди терроризми байналмилалӣ, татбиқи лоиҳаҳо оид ба масоили мубориза бар зидди ҷунин таҳдидҳо мебошад. Дар асл, САҲА танҳо, тавре мегӯянд «риштаи корро ҷигил мегардонад». Аён аст, ки он дигар ташкилоти мустакили байналмилалӣ нест, тавре ки кӯшиш мекунад ҳудро нишон диҳад.

Ба Тоҷикистон «демократия»-и САҲА, ҳамсафон, шарикон ва хомиёни ҳуқуқ, ки созишномаҳои байналмилалӣ иҷро намеkunанд, бегона мебошад. Бо додани иҷозати иштирок дар конфронсҳои худ ба аъзои ТТЭ ХНИ Намояндагӣ, ки бояд барои ҳалли низоъ ва мубориза бар зидди терроризм фаъолият мекард, ба меъёри нодуруст ва таҷрибаи нораво табдил ёфт. Равшан аст, ки Дабири кулли САҲА Томас Гремингер барои зикри қадани ин суҳанҳо далелҳои қотеъ дорад: «Ихтилофоти ҷиддӣ дар атрофи фаъолияти ташкилоти мазкур пеш ҳам вучуд доштанд, вале имрӯз онҳо ба таври назаррас тақвият ёфтаанд ва бўҳрони амики эътимод ба миён омадааст». Аз ҷониби Тоҷикистон ин талафоти пурраи эътимод нисбат ба Ташкилот, мақом ва нуфузи он мебошад. Зеро воқеаи соли 2016 барои САҲА дарси ибрат нашуд. Ташкилот ба шаҳри бедарвоза мубаддал гаштааст, дар он ҳар каси хоҳишманд метавонад эҳтиёҷоти хурду калони ҳудро баровард кунад.

Имрӯз, вақте ки вазъ бо ТТЭ ХНИ метавонад тақрор ёбад – эҳтимолияти нихоятан баста шудани Намояндагии САҲА дар Тоҷикистон барои фаъолияти он тадбири қофӣ ва мутаносиб хоҳад буд.

Юрий МАКЕЕВ